

Egyenletes lüktetés és tempóérzet 5-8 éves korban

- kreatív zenei játékok

Dallos Márta

ELTE TANÍTÓ- ÉS ÓVÓKÉPZŐ KAR, Budapest

1. mérő és zene (mondóka, dal) viszonya

- mondókák mérővel: egyenletes járással, taps és comb ütögetéssel, dülöngélve – belső hallással is
- dalok mérővel, járással, mozgással

2. mérő és ritmus viszonya

- mozgásos játék komponált dalokkal: pl. Járjunk táncot (Kodály) – kétütemenként váltott mozgással a motívumérzet is fejlődik, Mondok egyet, Elemér (Kodály) – a sorvégi szinkópát belső hallással, csak tapsolva vagy dobantva
- állatnevek (vagy szavak bármilyen témában) visszamondása tempóban, visszhang-szerűen
- két, majd négy ütemes ritmus visszatapsolása tempóban, visszhang-szerűen – ritmusnévvel, később név nélkül (tapssal, később comb, kopogás variálása is lehet)

3. mérő-staféta

- évszakok nevének sorolása körben állva (egy gyermek-egy évszak, tempóban hangoztatva)
- mondóka szótagjai mérőnként (egy vagy két szótag), körben állva
- állat-képek (vagy bármilyen témájú képek): a megnevezések tisztázása (pl. lepke és nem pillangó, jegesmedve és nem mackó) után az állatok neve tempóban, csoportosan hangoztatva (memória-játék is lehet, pl. nyolc állatkártyából sorban eltüntetjük mindet)
- állat-staféta: két-két kártya mindenkinél, körben állva a két állat neve tempóban hangoztatva

4. ritmuskártyák – hangzás és jel

Hat vagy nyolc együtemes ritmuskártya (negyed, nyolcad, szünet értékekből, 2/4-ben) minden gyermeknek kiosztva

- négy ütemes ritmus-sorból „mutasd fel azt az egyet, amelyiket nem tapsoltam, hanem a lábammal doboltam!”
- hat kártyából „mutasd fel azt a kettőt, amit hallasz!”
- hat kártyából „rakd ki megfelelő sorrendben azt a négyet, amit hallasz!”
- állat memória (lásd mérő-staféta): a nyolc állatnév ritmusának leírása fejből (ritmusmemoriter és az írás előkészítése)
- ritmuskánon: táblára írt, nyolcütemes ritmus-sort kétszólamban, egy ütem eltolással hangoztatni

5. ritmusnevek - hangzás és név

- két, majd négy ütemes ritmus visszatapsolása visszhang-szerűen – névvel, név nélkül (lásd: mérő és ritmus viszonya)
- tanító által hangoztatott nyolcütemes ritmus-sort egy ütem eltolással hangoztatni
- ritmus-staféta: kétütemes ritmus egymás mögött állva, az előző gyermek vállán némán hangoztatva, a legelső gyermek hangosan tapsolja (azonos-e az induló két ütemmel?) – nagyobb létszám esetén egyszerre két-három sorban is lehet játszani

6. dallambújtatás, szünet

- dalok két vagy három jelre: éneklés, belső hallás és taps váltakozása egy dalon belül
- dal sorainak végén két ütemnyi megállás, szünet
- a sorok végén kétütemes osztinató (lehetnek különbözőek is)
- dalon belüli egy negyed értékű szünetre leguggolás – pl. Cirmos cica, haj, Szólj, síp, szólj, Egy boszorka van

A 2023. 04. 01-én megtartott konferencia-workshopon elhangzottak emlékeztető vázlata.